

R

VEIL-SERIE

BEMOEDIGING DOOR DE
GOEDE HERDER

BERNARDUS SMYTEGELT

No. 482

MAART 2012

BEMOEDIGING DOOR DE GOEDE HERDER

door

BERNARDUS SMYTEGELT

Bernardus Smytegelt is één van de meest bekende predikanten uit de tijd van de Nadere Reformatie. Hij werd geboren op 20 augustus 1665 te Goes, als zoon van Marinus Smytegelt (boekverkoper) en Anna Lambregtse. Smytegelt bleef ongehuwd.

Hij studeerde theologie in Utrecht waar hij veel contact had met de hoogleraar M. Leydekker. Hij verdedigde bij hem in 1686 zijn dissertatie “Over de eenheid der kerk”, die hij opdroeg aan zijn vader, en aan zijn oom Petrus Smytegelt, predikant te Middelburg. Zijn medestudenten achtten hem zeer vanwege zijn godsvrucht en heel zijn houding. Hij was op en top een Zeeuw: zijn studiejaren in Utrecht waren de enige die hij doorbracht buiten Zeeland. De familie was afkomstig van Tholen. In 1689 werd Smytegelt bevestigd tot predi-

kant te Borssele. Van daar vertrok hij in 1692 naar zijn geboortestad Goes. Kort na zijn komst daar gaf hij blijk van wijsheid en pastoraal inzicht bij een hevige twist rondom de benoeming van een paar rentmeesters.

In 1695 nam hij de herdersstaf op in de gemeente van Middelburg. Hij verwierf zich daar in de loop der jaren grote invloed en aanzien als trouw pastor en bovenal prediker. Smytegelt was een populaire prediker die gewoon was voor de vuist weg het woord te voeren. “Zijn stem was zeer fors, ‘als een klok die het kerkgebouw tot in de hoeken vervulde’. In zijn jongere jaren sprak hij met ‘een lijmerige preektoon’. Maar later liet hij dat varen – hij had zulke hulpmiddelen om zijn bevindelijkheid te bewijzen volstrekt niet nodig – en sprak hij eenvoudig en natuurlijk”(dr. M.J.A. de Vrijer, Ds. Bernardus Smytegelt en zijn “Gekrookte Riet”, pg. 127). Hij had een levendige stijl. Zelf heeft hij geen van zijn preken volledig opgetekend. Sommigen hebben geprobeerd ze op te nemen, van wie Maria Boter de meest bekende is. Hij was zeer geliefd. Algemeen betitelde men hem als

vader Smytegelt, of “de oude van het Singel”. Hij verstond het als boeteprediker zich te richten tot alle lagen der samenleving. Kwaden van allerlei aard werden door hem aan de orde gesteld. Niemand, hoog of laag, werd door hem gespaard. Dus viel hem ook smaad ten deel. Verder was zijn prediking een doorgaande oproep tot het beoefenen van persoonlijke godsvrucht. In eigen persoon stelde hij een voorbeeld van zuivere wandel, in ootmoed en eenvoud, ook in geloof.

Sinds 1729 leed hij aan erge, lichamelijke pijnen en was hij meer dan eens ziek. In 1735 werd hem eervol emeritaat verleend. Op 6 mei 1739 ontsliep hij.

Veel preken van Smytegelt worden thans nog opnieuw uitgegeven en met veel zegen gelezen. Bijzonder is dat hij 145 preken heeft gehouden over Mattheüs 12:20-21. Ze werden in twee delen uitgegeven onder de titel “Het gekrookte riet” (’s-Gravenhage en Middelburg 1744).

Bron: Biografisch Lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse Protestantisme, deel 3, blz. 337-340.

De hierna volgende twee preken zijn afkomstig uit dit boek “Het gekrookte riet” of honderd vijfenveertig Predikatiën over Matth. 12:20-21. Aan de titel is toegevoegd: ‘waarin een zwak en kleingeloovig christen opgewekt en bestuurd wordt, om op den Heere Jezus te hopen, mitsgaders verscheidene gevallen en zwaarigheden van het gemoed worden opgelost en beantwoord, tot derzulker vertroosting en aanmoediging, om met blijdschap, al strijdende, den weg des geloofs naar den hemel te bewandelen, en aan de eeuwige gelukzaligheid te zijner tijd deel te krijgen’ door Bernardus Smytegelt, in zijn leven getrouw bedienaar des Evangelies te Middelburg. Later ook uitgegeven door I.J. Malga te Nijkerk (1856). Omdat de eerste twee preken bij elkaar horen, zijn ze in deze hertaling beide opgenomen. In bovengenoemde uitgave de pagina’s 1-9 en 10-17.

De preken zijn herschreven in de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands.

BEMOEDIGING DOOR DE GOEDE HERDER

door

BERNARDUS SMYTEGELT

EERSTE PREEK

Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken, en de rokende vlaswiek zal Hij niet uitblussen, totdat Hij het oordeel zal uitbrengen tot overwinning. En in Zijn Naam zullen de heidenen hopen.

Mattheüs 12:20-21

Wij lezen in Genesis 33:13-14 dat Jakob met zijn kudde zijn broer Ezau ontmoet. In plaats dat Ezau hem doodslaat, vallen zij elkaar om de hals en kussen ze elkaar. Ezau's haat is zó omgedraaid dat hij zegt: Mijn broeder, de plaats waar u naar toegaat, is niet zo veilig.

Ik heb zoveel soldaten die voor mij uittrekken. Sta mij toe dat ik een aantal van hen met u laat meetrekken, zodat u veilig bij mijn en uw vader aankomt.

Wat zegt Jakob? Mijnheer, u weet dat ik kleine kinderen, zogende schapen en zwakke lammeren bij mij heb. Als de kudde maar één dag afgedreven wordt, zal ze sterven. De lammetjes zijn te teer en de kinderen te klein om zo'n tocht met gewapend krijgsvolk te maken.

Daarna zegt hij: Mijnheer, omdat ik de toestand van de kudde ken, verzoek ik u dat u vooruit trekt, en ik zal me op mijn gemak als leidsman voegen naar de gang van het werk. Zo kwam die trouwe herder eindelijk waar hij wezen moest.

Is de Heere Jezus ook niet zo'n Herder? In Johannes 10 zegt Hij: Ik ben de goede Herder. Heeft Hij niet een kudde? Hij heeft Zijn Gemeente met Zijn bloed gekocht, Handelingen 20:28. Hij stelt Zijn leven voor Zijn schapen en Hij kent Zijn schapen, Johannes 10:11,15. Van Hem wordt gezegd dat Hij Zijn kudde weiden zal als een herder. Hij zal

de lammeren in Zijn armen vergaderen en in Zijn schoot dragen, en de zogenden zal Hij zachtjes leiden, Jesaja 40:11.

Als deze en gene worden toegebracht door de werkingen van de Geest, dat zijn zij die jonge kinderen in Christus zijn, dan weet Hij wel wat ze aankunnen en hoe klein hun kracht en genade is. Ook Hij voegt zich op Zijn gemak naar de gang van het werk. Hij drijft hen niet boven hun vermogen; nee, Hij draagt hen in hun zwakheid. Als ze niet verder kunnen, laat Hij hen wat staan en blijft dan bij hen. Als ze gebroken van hart zijn, heeft Hij dan genezing voor hen? Och ja. Laat Hij de zwakken verder gaan zonder dat Hij hen verbindt? Nee, maar Hij doet zoals Jakob die met zijn gehele kudde binnenkwam. Zo doet ook deze Herder. Hij zegt: Word niet ontroerd. Heb Ik u overtuigd, u pijn gedaan en stil gezet? Houd moed, Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten. Het gekrookte riet zal Ik niet verbreken en de rokende vlaswiek zal Ik niet uitblussen, totdat Ik u tot de overwinning zal gebracht hebben, en totdat Ik het oordeel tot overwinning zal

gebracht hebben. Dan zal Ik u allen tot Mij nemen.

In de eerste 8 verzen leest u dat de Zoon van God met de Farizeeën in een twistgesprek raakt over de sabbat. Hij stopt hen de mond met woord en daad. In deze 8 verzen stopt Hij hen de mond met woorden. Hoe staat het met de werken van liefde en godsdienst? vraagt Hij. Kan God, Die een Heere is van de sabbat, ook niet een andere dag instellen? Zij konden daarop niet veel antwoorden. Van vers 9 tot vers 15 stopt Hij hen de mond met daden door het genezen van een mens met een verdorde hand op de sabbat. Hij zegt: Als een mens een schaap heeft en dat valt op een sabbat in de gracht, zou hij dan zijn hand niet uitsteken en het eruit trekken? Hoe veel gaat nu een mens een schaap te boven? Ze hadden niet één woord meer te zeggen, maar ze kookten van ergernis. Zij zeiden dat ze dit niet langer konden verdragen. Hij moet sterven als hij ons zo de mond stopt, maar Jezus ontweek hen, want Zijn tijd was nog niet gekomen. De Heere Jezus genas er velen

en ze konden niet zwijgen. Hij zei dat ze het aan niemand moesten vertellen. Hij pochte niet als iemand die eigen eer zoekt, maar Hij zei: Vertel het niet verder.

De Zaligmaker vond veel weerklank in de harten, maar omdat Hij het werk der genade begon, was dit nog niet direct groot. Het was een moeilijke tijd voor overtuigden. De een sprak zus en de ander zo. De Heere toonde dat Hij niet veel ophef zou maken, maar waar Hij het werk begonnen had, zou Hij het niet loslaten.

Het was Gods opdracht aan de profeet dat hij niet zou schreeuwen, noch zijn stem verheffen, noch zijn stem op de straten laten horen. De reden dat Hij het er niet bij laat zitten als Hij iemand overtuigd heeft, is dat het Zijn ambt is en de opdracht van de Vader om daaraan de hand te houden en het gekrookte riet niet te verbreken noch de rokende vlaswiek uit te blussen, Jesaja 42:1-3.

Nu hebben we u de verzen 20-21 voorgelezen, waarin de Heere ons toont dat waar Hij het werk begonnen is, Hij Zijn hand niet zal

terugtrekken, totdat Hij hen tot de overwinning gebracht zal hebben, en totdat Hij hen zal behouden hebben ondanks de tegenkantsing van de duivel en van de wereld. En wanneer er onder Zijn volk zijn die het tegenspreken, dan zullen er onder de heidenen zijn die op Zijn Naam zullen hopen.

Nu zullen wij u laten zien:

1. Een gekrookt rietje.
2. De Heere zal het niet verbreken.
3. Hoe waar dit gedeelte is.

Wat daarop volgt, zullen we op een andere tijd behandelen, als de Heere wil en wij leven.

Wij gaan dus eerst over een gekrookt rietje spreken, vervolgens over de Heiland en dat Hij dit niet zal breken.

Een gekrookt rietje zegt: Ik weet niet of God mij wel zal helpen. Ja, Hij zál u helpen, en dat zullen wij u laten zien.

1.

Wat het eerste aangaat, de letterlijke betekenis van riet en biezen is ons bekend. Het is een zwak en snel groeiend gewas dat niet veel aanzien heeft en weinig wordt gebruikt. Het kan evenwel veel verdragen. Wordt het door slecht weer tegen de grond geslagen, zodra de storm voorbij is, groeit het weer des te sneller.

Riet en biezen ondersteunen elkaar. U kunt eerder door een eikenbos komen dan door een bos van riet en biezen. Die zwakke planten versterken elkaar meer dan de eikenbomen der gerechtigheid. Mozes lag in een kistje van biezen en riet op het water, en er wordt over riet en biezen geschreven in Jesaja 35:7.

Dit is wat de letterlijke betekenis betreft, maar de Heere bedoelt hier met riet niet anders dan een mens. Een mens, die Hij begenadigd heeft door Zijn werk te leggen in hun beklagenswaardige en wankelende bestaan. Wat is een beginneling in Christus aan veel tegenslagen onderworpen! De Heere geeft beelden in Zijn Woord waarin

de sterken worden uitgeschilderd. Hij noemt hen ceders op de Libanon, eikenbomen der gerechtigheid, het paard van Zijn Majesteit in de strijd, helden van Salomo, legers die schrikaanjagend zijn als slagorden met bannieren. Maar van de beginnelingen en de zwakken in de genade staan andere beelden in het Woord. Ze worden net zo levensecht afgeschilderd en uitgebeeld als de sterken. Hoe worden zij genoemd? Een klein kind, een lammetje, een rankje, een jong druifje, een wichtje, dat wat het meest teer is, een spruitje, een plantje, en ook een rietje, een gebroken rietje. Een kind van God, overgebracht in de staat van de genade, wordt een rietje genoemd en een gekrookt rietje.

Waarom komen ze onder die afbeelding voor?

Een rietje is niet vanzelf gaan groeien. Het is door de hand van God geplant, hoe zwak en klein het ook is, evenals de granaatappelboom en de arend uit Gods hand voortkomen. Zo is het met de kleinen in de genade. Het werk der genade is in hen, en dat is door

Gods hand in hen geplant. Ze zijn een plant van de Vader, Mattheüs 15:13. Het is het werk van Zijn handen, waardoor Hij verheerlijkt wordt, Jesaja 40:21. Ach, kinderen van God, het werk dat in u aanwezig is, is niet het werk van uw eigen hand. Hij heeft ons gemaakt en niet wij, tot Zijn volk en het werk van Zijn handen, Psalm 100:3.

Een rietje is aan de buitenkant niet aanzienlijk en het ziet er onaantrekkelijk uit. Een kind van God heeft in het begin van het nieuwe leven niet veel aanzien, al worden grote dingen in hem gewerkt. De wereld zegt ervan: Kan uit Nazareth iets goeds voortkomen? Zijn niet allen die daar spreken Galileeërs? Wat bent u uitgegaan om te zien? Een riet dat door de wind heen en weer bewogen wordt?

Riet en biezen groeien in valleien en moerassen. Een kind van God is in het begin doorgaans heel laag en klein in zijn ogen. Ach, Heere, zeggen ze, wat ben ik en wie ben ik? Een dode hond. Ach, ik ben zo klein. Ze zijn als de tollenaar. Ze blijven van verre staan en zeggen: Heere, ik ben niet waard

tot U te naderen of met U te spreken. Ik ben Uw knecht, Heere, Heere; wat zult U bij mij doen? Heere, ga uit van mij, ik ben een zondig mens, 2 Samuël 7 en Lukas 5.

Een riet staat in de diepe wateren. Zo gaat het ook met een zwak kind van God. In welk water staan ze? In het water van de genade en van de geestelijke werkzaamheden, Jesaja 44:3. In het water van de tranen, 2 Koninkingen 22:19, en in het water van tegenslagen en verdrukkingen. Hoe meer Israël verdrukt werd, hoe meer ze toenamen, Exodus 1:12.

Een riet staat in moerassen en slijk. Wat een zonde heeft een kind van God vóór en in het eerste begin dat er genade in zijn leven is.

Met hoeveel verdorvenheden zijn ze bezet, zodat ze moeten zeggen, en ook daarna: Daar woont niets goeds in mij, Romeinen 7:18.

Wat een verdorvenheden hebben de zwakken in het vervolg van het genadeleven, zodat ze moeten zeggen: Ik sliep, maar mijn hart waakte, Hooglied 5: 2. Petrus stond in zo'n moeras, toen hij een zwak rietje was, Ze hebben dikwijls zoveel slijk van verdorvenheid. Verheft zich de bieze zonder slijk? (Job 8:11).

Al staat het riet in de modder, het behoudt toch zijn levenskracht en groene kleur. Al leeft een kind van God onder de goddelozen en onder de invloed van de verdorvenheid, hij behoudt toch zijn genade. Jozef was even vroom in Egypte, aan het hof van de farao en in het huis van Potifar, als in Kanaän. Noach was even vroom in de eerste als in de tweede wereld. Lot was vroom in Sodom. Daniël behield het werk der genade in Babel. Zij behielden hun teer geweten, hun bidden en hun hoop op God.

Het riet is uitermate vruchtbaar. Ik weet niet of een kleine in de genade niet meer tot eer van God leeft dan een sterke. De sterken hebben zoveel overleggingen voordat zij voor Gods Naam uitkomen, maar de kleinen kunnen niet zwijgen. Ze schreien en ze zuchten eens. Zij hebben zo'n teer geweten. Ze kunnen het niet verbergen. Hun schreien en hun teerheid komen openbaar. Ik denk dat die tere en zwakke kinderen in de genade dikwijls vruchtbaarder zijn. Zo levert een klein en wankel rietje meer winst op. Ze hebben invloed op hun vrienden, op hun man, vrouw

en kinderen, als ze die hebben, zodat er dagelijks tot de gemeente worden toegedaan. Hun talentje wint er twee.

Het riet kan heel veel verdragen. Wat kan een kind van God dat overtuigd is, niet verdragen! Benauwdheid, strijd, angst, vrees, zodat het in de ziel ervaren wordt als de dood. Wat een winterse stormen, wat een sneeuw en regen staan een kind van God niet te wachten, voordat zij kunnen zeggen: De winter is voorbijgegaan, de plasregen is overgegaan, Hooglied 2:11. Dan is het waar: De gemeenten dan, door geheel Judea, en Galilea, en Samaria, hadden vrede, en werden gesticht; en wandelende in de vreze des Heeren, en de vertroosting van de Heilige Geest, werden vermenigvuldigd, Handelingen 9:31.

De rietstengels ondersteunen elkaar. Zo is het met Gods kinderen ook. Al die zwakke kinderen van God komen bij elkaar om elkaar te stichten en te troosten. Zij zijn in al hun twijfelingen oprecht. Zij spreken eens in hun eenvoudigheid, ze bidden eens, een ander noemt een woord waaruit hij gesticht en versterkt is. We zeiden al dat u eerder door een

eikenbos komt dan door een bos van biezen. De eikenbomen ondersteunen elkaar niet zo. Wat is het riet zwak en hoe gemakkelijk krijgt het een knak. Zo is ook het met die zwakken. Zijn ze ergens geweest waar wat gesproken werd of hebben ze een preek gehoord, het minste harde woord dat gesproken werd, is door hen opgemerkt. Zij letten op al hetgeen tegen hen is, maar niet op wat voor hen is. Zij kunnen zichzelf niet op de been houden of genezen. Zij geven de spreker gelijk en zeggen: Ja, het is zo en het moet zo zijn. Zij liggen nu geheel terneergeslagen op de grond.

Nu zult u zeggen: Dat is dus een riet, maar wat is nu een gekrookt riet? Gekrookte rietjes hebben een knak gekregen. We moeten onderscheid maken tussen een riet en een gekrookt rietje. Daar kunnen zwakken zijn die toch die knak niet hebben. Nu moeten we zien wie zo'n gekrookt rietje is. Het zijn de beginnelingen, de overtuigden, die steeds hun werk afkeuren. Hun werk is niet goed en het zal nooit goed zijn. Er zal

niets goeds uit voortkomen; en, zo zeggen ze, ik zal nog omkomen. Mijn werk is niet waar en zal het nooit zijn, Jesaja 6:5. Mijn werk, zeggen ze, is geen werk dat voor een werk van God te houden is. Het is niet anders dan een werk in het geweten. Het is alleen maar de angst die ik voor de dood heb en ik heb geen genade.

Iemand is een gekrookt rietje als hij heel weinig kennis heeft. Ze kennen de weg van de Heere nauwelijks. Er is zoveel onkunde in het geestelijke leven. Spreekt u van het geloof en van de liefde, zij weten nauwelijks wat ze ermee aan moeten. Ze werpen vaak het meest kostelijke weg.

Het zijn degenen die geslingerd worden in hun genadestaat. Ach Heere, zeggen ze, er is wel eens een lichtpuntje, heel klein, maar het schijnt uit te gaan, een vonkje van Gods Geest. Zo nu en dan schijnt er enig licht en dan is het zo weer uitgedoofd. Wat is de ene dag anders dan de andere. De ene dag, zeggen ze, schijnt het alsof ik genade heb, en de andere dag mis ik het weer. U zult ze dikwijls zo verschillend aantreffen als u ze ontmoet.

Het zijn degenen die zich in het donker bevinden en bestreden worden. Het zijn degenen die de dood ervaren. Het zijn de mensen die zeggen: Ik ben zo dood, ik ben besloten en ik kan er niet uitkomen. Ik ben als een man die krachteloos is, Psalm 88:5. Het werk wordt mij zo bestreden. Ik kan het niet langer uithouden. Ga ik voorwaarts, ik zie Hem niet; ga ik achterwaarts, ik merk Hem niet. Ga ik naar de kerk en aan het avondmaal, ik voel de nabijheid van de Heere niet.

Het zijn degenen die zeggen: O God, ik kan al de kruisen niet dragen. Ik ben moe van smaad, Klaagliederen 3:30. Mijn bestraffing is er elke morgen, Psalm 73:14. Mijn bestraffingen zijn veel, aanzie mijn ellende, Job 10:15. Want mijn ziel is vermoeid van alle tegenslagen, Psalm 88:4.

Het zijn degenen die zeggen: Ik zal er nog mee aan een eind komen. Ik zie dat het toch alles vruchteloos is wat ik doe.

Ten slotte: het is zo'n kind van God dat zichzelf met zijn zaak niet aan God kan toevertrouwen. Ik kan dat niet doen, zeggen ze, mijn weg op de Heere wentelen en geloven

dat Hij het goed maken zal. Ik weet niet hoe ik mijn neergebogen hart moet oprichten. Mijn hoop op de Heere is vergaan. Alles is weg en ik vrees dat God mij nog tot een voorbeeld voor anderen zal straffen. Zie, zo zult u een gekrookt riet in het Woord vinden. U zegt: Ik ben niet waard dat God erop letten zou. Ik ben zo lelijk in mijn eigen ogen. Ik moet tegen God zeggen: Werp mij maar in de hel, want dát ben ik waard. Dat staat met andere bewoordingen in het Woord, maar die zullen wij nu niet opnoemen.

2.

Wat doet nu de Heere, als Hij Zijn kinderen zo vindt in zes en zeven en duizend benauwdheden? Hij verwerpt hen niet. Toen Hij op de wereld was, bezocht Hij zulke mensen. Als zij naar de Farizeeën waren gegaan, zouden die hen voor het hoofd hebben gestoten. Als Gods kinderen bij hen zouden komen, zou het geen werk van God zijn. Ze zouden bij hen geen enkel begrip ontmoeten. Wat zeggen ze? Het is alleen maar vroom gedoe.

Wanneer een tollenaar naar een Farizeeër zou gaan, dan weet u hoe hij behandeld zou worden. Toen Judas naar de Joodse Raad ging en zei: ‘Ik ben zo benauwd’, was hun antwoord: ‘Gij moogt toezien’, Mattheüs 27:4. Als Petrus, toen hij zijn Meester verloochend had, naar hen toegegaan was, zou hij door hen als een misdadiger behandeld zijn. Maar hij gaat straat in, straat uit en schreit en weent bitter, Mattheüs 26: 75. De Heere is echter niet zoals die anderen. Ik zal u niet verwerpen, zegt Hij, al voelt u nog zo’n gebrokenheid. De Heere zegt in weinig woorden zoveel als: Ik zal u ondersteunen, bijstaan, oprichten, troosten, zodat u bij de uitkomst zult moeten zeggen: Welk een Heere heb ik aan de Heere Jezus!

Maar wat wil het zeggen, als er staat: Ik zal zo’n gekrookt rietje niet verbreken? Daarmee zegt de Heere: Ik laat het toe dat u wel eens treurt, dat u wel eens hartelijk schreit, dat u wel eens klaagt, dat u wel eens wanhoopt. U mag wel eens heen en weer geslingerd worden tussen hoop en vrees en verdriet. U

mag uw ankertje, uw hoop weleens vergeten. Maar zeg niet dat Ik niet kan of wil helpen. Ik liet de zondares wel schreien, maar niet tot wanhoop komen. Ik liet Petrus wel bitter schreien, maar niet tot wanhoop komen. Ik zal u niet hard of streng behandelen. Ik mag eens zeggen: Waarom wankelt u zo? Heb Ik daar zo veel reden toe gegeven? Ik mag eens zeggen: O, onverstandigen en traggen van hart om te horen en te geloven, maar een veel strengere toon zal Ik niet aanslaan, Lukas 24:25. Ik zal u liever toeroepen: Zalig zijn de armen van geest, zalig zijn de treurigen, komt tot Mij, u die belast bent, Mattheüs 5:3-4 en 11:28. Ik wil liever handelen als een moeder, die de meeste zorg besteedt aan haar zieke kind. Ik zal de meeste zorg besteden aan een ziel die ziek is. Ik zal voor hen geen andere boodschap hebben. Ik zal u niet laten zuchten en Ik zal maken dat al Mijn kinderen en knechten ook geen harde boodschap voor u hebben. Ik zal hun een tong der geleerden geven en Ik zal hen een zacht woord doen spreken.

Al is uw genade nog zo klein, Ik weet ervan en het zal genade blijven. Ook uw overtuigingen, uw tere geweten, uw hoogachten van God, uw verachten van de wereld zullen blijven. God zal alleen waarde voor u hebben. Ik weet wat voor maaksel u bent, Psalm 103:14 en 1 Johannes 3:20. Ik ben meer dan uw hart en Ik weet alle dingen.

Ik zal u niet alleen niet verbreken, maar Ik zal u ook voedsel geven, waardoor u verkwikt en versterkt zult worden, namelijk Mijn Woord, Mijn sacramenten, Mijn Geest en het onderwijs van de vromen. De lippen van de rechtvaardige voeden er velen, Spreuken 10:21. Denkt u dat u zult moeten achterblijven? Nee, dit is Mijn verbond, dat niet zal gebroken worden, Jesaja 54:10.

Ik zal u steeds weer onderwijs geven. U zult niet altijd in zo'n lage geestelijke stand blijven. Al durft u het tot de vromen niet te zeggen, tot Mij durft u wel eens te zeggen: Waarom ben ik geestelijk zo arm? Het licht is immers voor de rechtvaardige gezaaid, Psalm 97:1. Welnu, zonder troost zult u niet sterven.

Ten slotte: u zult Mij niet tot een Tegenstander krijgen. U bent Mijn loon. Ik heb u zo duur gekocht en zou Ik de raad van Mijn Vader verbreken? Zou Ik het verbond niet houden? Zou Ik de Geest bedroeven? Zou Ik het Woord onbetrouwbaar maken? Ik zal voor u nooit als een Tegenstander zijn in uw leven en in uw sterven; en als Ik vóór u ben, wie zal tegen u zijn? (Romeinen 8:31). Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen? (Romeinen 8:33).

3.

We komen aan ons derde punt. Is het waar en zal het altijd zo zijn? Ja, het is waar geweest zolang er een kerk bestaat en het zal waar zijn, totdat Ik hen in de hemel zal brengen. Hebben wij daarvan wel zekerheid? Ja. Denkt u niet dat het zeker is wanneer God het zegt? Zal Híj liegen Die de Overwinning van Israël is? Nee, 1 Samuël 15:29. Hij geneest de gebrokenen van hart en Hij verbindt hen, elke dag weer opnieuw, Psalm 147:3. Hij is nabij de gebrokene van hart, Jesaja 61:1. Hij gaat naar die gebrokene toe, zegt

God. Wij zeiden dat het zeker niet alleen woorden zijn, maar ook daden. Ik woon waar de nederige en gebrokene is, Jesaja 57:15. Wat doet U daar, Heere? Ik verlevendig hen, Ik geef hun moed, Ik troost hen weer eens, Ik versterk hen weer, zoals een vrouw haar zieke kind. Ja, David, dat gebroken riet, hoe dikwijls ondervond hij het? Petrus, hoe ondervond hij het aan de maaltijd, toen hij de Heere verloochend had, Johannes 21? Toen Hij opgestaan was, zei de Heere: Gaat heen en zegt het Petrus, Markus 16:7. Het zal met u goed komen, man, zei de Heere, houd moed, u zult nog een martelaar voor Mij worden, 2 Korinthe 2:7. De geesten mogen door droefheid niet verslonden worden. Let op de gekrookte rietjes, de zondares, de Kananese vrouw, heeft Hij die wel gebroken? Waarmee kunnen wij het fundament, dat zeer vast is, nog meer bevestigen? Vanuit het barmhartige en zachtmoedige hart van de Middelaar. In Jakobus 5:11 lezen we dat de Heere zeer barmhartig is en in Jesaja 54: Hun Ontfermer zal hen leiden. Kom tot de troon van Mijn barmhartigheid, zegt God

in Hebreëën 4:16. Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontfermt over de zoon van haar buik? Ofschoon deze zou vergeten, zo zal Ik toch u niet vergeten, Jesaja 49:15.

Er zal zeker geen andere weg zijn, want God de Vader zegt dat Hij Zijn Zoon zendt om de treurigen te troosten. Hij spreekt naar hun hart en daartoe geeft Hij aan de Zoon de Geest zonder mate. Hier ziet U iemand die ziek, bedroefd en moedeloos is, die onder het kruis bezwijkt. Ga en ondersteun deze, zegt de Vader, verbind en help deze overeind, Jesaja 61:1-3.

Het is zeker dat zulke gebrokenen in deze weg lijken op de gebroken Heere Jezus. Mijn kind, zegt Hij, om uwentwil ben Ik zo gebroken geweest en u bent het nu om Mij, en zou Ik dan nu dat zwakke rietje aan zichzelf overlaten? Hij zegt: U zou u met Mij wel willen hebben laten verbreken in Mijn offer, en Ik zal nu in uw verbroken hart intrek nemen.

Er is nog een reden waarom Ik het niet verbreken zal. Ik ben de Medicijnmeester en

Geneesheer. Wel, eerder dat Ik u zou verbreken, zal Ik er liever een pleister van Mijn eigen bloed en gerechtigheid op leggen. Ik heb liever Mijzelf laten verbreken.

Toepassing

Wat zegt u nu van onze drie punten? Hebben wij daarin niet aangetoond dat de Heere Zich voegt naar de weg van Zijn volk? Zal de gehele kudde zo niet behouden binnenkomen? U zult zeggen: Ach Heere, zal ik zo'n rietje zijn? Zijn er zulke mensen hier niet? Hebt u de prediking niet kunnen verstaan? U zult zeggen: Begrijpen, ja, ik heb het wel begrepen. En hebt u het dan zelf niet? U zult het niet werkelijk verstaan als u het niet hebt ondervonden.

Gekrookte rietjes, waarom bent u zo moedeloos? U werpt het zo dikwijls weg. Waarom spreekt u zo ongelovig? De Meester roept u. Hij zegt: Als u komt, zal Ik u geenszins uitwerpen, Johannes 6:37. Vraag het aan al Gods kinderen of het met hen niet zo gegaan is als het met u gaat. Zijn al degenen die u kennen, niet met u bewogen om u te helpen?

Spreekt u met u niet over hun eigen ontdekkingen? Wel, al bent u een gekrookt rietje, u bent toch een plantje van God de Vader, dat niet uitgerukt zal worden. U bent een vonkje van Zijn Geest, dat nooit uitgeblust zal worden. De Heere zal u misschien spoedig eens ontmoeten en dan zult u zeker een ontmoeting hebben ten goede. Blijf daarop wachten. Als er ergens een treurige, een belaste was of iemand die in duisternis zat, dan ging de Heere daar naar toe, toen Hij nog op de wereld was. Hebt u Hem in uw leven wel eens ergens anders gezien? Ach, zegt de Heere, Ik zal Mijn hand tot de kleinen wenden, Zacharia 13:7.

U zult zeggen: Ik ben geen rietje, ook geen gekrookt rietje. Wat zegt u toch? Bent u daar zo zeker van? Draagt u niet iets anders in u om dan in uw vroegere leven? Hebt u niet iets anders in u dan wat de natuur u geven kan? Geeft de natuur dat wat u zo bemint? Wenst u niet een rietje te zijn? Welke waarde ziet u er dan in? Waarom wenst u dat? Waarom is dat voor u zo begeerlijk en van grote waarde geworden? Zegt u niet eens tegen

God: Al is het gekrookt, als het nog maar echt is. Ach, dat ik U de eer van het werk eens geven mag.

Zal dat kunnen zonder een gekrookt rietje te zijn? Dat kan niet. U zult zeggen: Ik ben geen gekrookt rietje, ik ben al gebroken. Ik heb zoveel zonden gedaan. Ik heb zo gezondigd tegen het licht van mijn geweten en tegen de werkingen van Gods Geest. Ik antwoord u: Te vallen in de zonde is nog niet verbroken te worden. Petrus, Noach, Lot en David vielen wel in grote zonden, maar zij waren niet verbroken. U zult zeggen: Zou iemand in het ergste geval nog wel weten of hij een gekrookt rietje is? We zien dat we dat nu niet kunnen afmaken en daarom zullen we er in een volgende preek op terugkomen. We zullen het nu hierbij laten en God bidden of Hij het gesprokene wil zegenen tot Zijn eer. AMEN

TWEEDE PREEK

Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken, en de rokende vlaswiek zal Hij niet uitblussen, totdat Hij het oordeel zal uitbrengen tot overwinning. En in Zijn Naam zullen de heidenen hopen.

Mattheüs 12:20-21

Hierin worden enige vragen en moeilijkheden behandeld, die in de vorige preek waren overgebleven.

Wij lezen in de profetie van Jesaja 50:4 dat de Heere Jezus zei dat de Heere Hem een ‘tong der geleerden’ had gegeven om met de moeden een woord te rechter tijd te spreken.

Een overgebleven vraag

Wat is een tong der geleerden?

Het is een tong van iemand die zaken uitsprekt. Het zijn niet alleen maar woorden, waarmee iemand met zo'n tong een ander be-

zighoudt, maar zaken die tweeërlei betekenis hebben. Elk woord heeft tweeërlei betekenis en een gewichtige inhoud.

Het is niet alleen een tong die zaken uitspreekt, maar een geleerde tong. De onkundigen hebben een tong die praat over lege dingen, maar de geleerde heeft een tong die is als prikkelen en nagelen, die diep ingeslagen worden, Prediker 12:11.

Een 'tong der geleerden' is een tong die niet op een ongepaste tijd spreekt. Het is een tong die haar tijd van spreken en zwijgen kent.

Een 'tong der geleerden' zal haar tijd en wijze weten, Prediker 8:5. Iemand met zo'n tong spreekt een woord op zijn tijd. Dat is net zo mooi, zo sierlijk en zo aangenaam als gouden appels in zilveren uitgebeelde schalen, Spreuken 25:11. Men zou ze stelen of eruit halen. Wanneer iemand een woord op zijn tijd spreekt, is dat spreken in dubbele zin wijs.

Het is een tong die niet alleen zaken uitspreekt op onderwijzende en gepaste wijze, maar het is ook een stille tong. Hoe geleerder men is, des te meer zwijgt men. Maar hoe

stillere men is, des te wijzer. Deze tong verbetert het gezwets in veel oppervlakkige woorden. De woorden van de wijzen moeten in stilheid aangehoord worden, Prediker 9:17. Een 'tong der geleerden' is een tong, die het gemoed dat wegwijnt van verdriet, weet op te beuren. Voor degenen van wie de ziel wegwijnt van treurigheid, is een 'tong der geleerden' als een medicijn voor het gebeente. Ze is een medicijn en olie, Spreuken 12:18. Het zijn zulke tongen, die naar het hart van mensen kunnen spreken.

Wanneer mensen zelf niet kunnen uitdrukken wat er in hun hart omgaat, kunnen zulke tongen dat wel. De mensen met zo'n tong zijn degenen, die iemand kunnen ondersteunen door naar zijn of haar hart te spreken.

Zij spreken zoals men het graag hoort.

Zijn lippen zijn als leliën, druppende van vloeiende mirre, Hooglied 5:13.

Er is genade uitgestort op Zijn lippen, Psalm 45:3.

Zo'n tong der geleerden heeft de Heere Mij gegeven, zegt de Zoon van God, als Midde-

laar, opdat Ik die tot nut kan gebruiken voor al degenen die tot Mij komen.

Deze zaken zult u vinden, als u de preken van Christus leest, wanneer u Hem vindt te midden van de menigte en onder Zijn vijanden. We vinden ze alle vijf in de 21 verzen van ons hoofdstuk. Christus spreekt hier tot Zijn vijanden over de sabbat. In de eerste negen verzen spreekt Hij over leerstukken. Hij toont aan Wie de sabbat had ingesteld en dat Die ook macht had ze weer te veranderen. Daarna toont Hij hun aan dat zij, die de sabbat zo streng hielden, niet hadden opgemerkt dat de priesters op de sabbat niet hadden nagelaten hun priesterwerk te doen. Van vers 9 tot 13 heeft Hij gesproken met een tong der geleerden.

Dan komt er een man bij Hem zitten met een verdorde hand. Steek ze uit, zegt de Heere, en Hij genas ze. Hij zegt: Als iemand een schaap heeft dat op de sabbat in de gracht valt, u zou het er uithalen. Een mens is meer dan een schaap. U zou wel een schaap uit de gracht helpen en zou Ik dan deze man niet helpen?

Daarna laat Hij zien dat Hij een tong heeft, die geen lege woorden spreekt, maar een tong die een vermoeide ziel bemoedigt. Zij wilden Hem daarop doden, maar Hij ontweek hen. Hij deed vele tekenen en wonderen en de menigte verdrong zich achter Hem. Hij deed veel wonderen aan de ziel, maar ook uitwendig, voor het lichaam. Wanneer Hij een uitwendig wonder deed, zei Hij: Spreek er niet over. Dit is volgens de profetie, dat Hij niet zou schreeuwen, noch zijn stem verheffen. Ja, Hij kreeg een tong der geleerden, die ook een moedgevende tong was. Deze profetie van Jesaja hield ook in, dat Hij het gekrookte riet niet zou breken, maar Hij zou er iets anders mee doen dan breken. De gekrookte rietjes, dat zijn de pas beginnenden in het Koninkrijk van Christus, de vromen van die tijd en van alle tijden. Pas beginnenden, kleinen en zwakken, die hun voeten nog maar net hemelwaarts hebben gericht.

Wie is er ook een gekrookt rietje? Overtuigden, degenen die geslingerd worden, die zo nu en dan een kleine opleving laten zien, een

vonkje dat weer schijnt uit te doven. Dan liggen ze weer eens plat op de grond. Het zijn degenen die bestreden worden, zich als geestelijk dood ervaren en in geestelijke duisternis verkeren. Het zijn degenen die verwachten dat ze het op moeten geven. Ik zal het niet breken, zegt de Heere, maar Ik zal er wat anders aan doen. Ik zal hen niet hard vallen. Ik zal hun voedsel niet van hen wegnemen en hun werkzaamheden niet doen ophouden. Ik zal die kleinen niet overgeven tot een prooi van de helse leeuw. Ik zal ze niet tegenkomen, maar Ik zal er wat anders aan doen. Ik zal hen troosten. Ik zal het werk in stand houden en Ik zal ze geleidelijk sterker doen worden. Ik zal hen doen opgroeien en hen tot blijdschap brengen.

Maar, zo zouden ze kunnen denken, kan ik daar wel zo zeker van zijn? Gaat dat zo maar? U zegt dat nu wel, maar zal de Heere dat wel doen? Ja, er zijn teksten in de Schrift, die verzekeren dat de Heere het zo doen zal. De Heere heeft Mij gezonden, om de gebrokenen te verbinden, Psalm 147: 3. De Koning gaf Mij opdracht om te zien op de

treurigen, Jesaja 61:1-2. De Heere is nabij de gebrokenen van hart, Psalm 34:19.

Hij verbindt hen in hun smarten, daar kunt u zeker van zijn. Wilt u er voorbeelden van hebben? Hele wolken van getuigen zijn er. David, hoe zeer was hij niet geknakt? De Heere verbrak hem niet. De tollenaar en anderen? De Heere verbrak hen niet, maar bracht hen tot het licht. Hij gaf hun verkwikking op Zijn tijd. Het was Zijn werk om hen te verkwikken. Was er ergens een belaste, treurige en arme ziel, was de Heere niet onmiddellijk bereid om hen tot rust brengen? Tot die lammetjes en gekrookte rietjes zegt Hij: Veracht de dag van de kleine dingen niet, Zacharia 4:10. En: Ik zal mijn hand tot de kleinen wenden, Zacharia 13:7. Ik zal hen bij de hand nemen en naar God leiden.

Ja, vraag het aan al Gods kinderen of ze het zo niet ervaren hebben. Als u hen ontmoet, vraag het ze eens, spreek met hen en zie eens of ze het zo niet hebben ervaren. Zie eens of het met hen zo niet gegaan is. En is het zo, dan begrijp ik niet dat u zo moedeloos bent. Houd moed, al bent u een gekrookt rietje, u

bent evenwel een plant van Mijn Vader, die niet uitgeblust zal worden. Al denkt u dat u meer rook van zonden en verdorvenheid laat zien dan echt licht, u bent toch een gekrookt rietje, een gloeiend vlaswiekje. U zult, zodra u in de hemel bent, ook bloeien als de cederboom op de Libanon. Ik zal tot u komen om u tot Mij te brengen. Komt u tot Mij, Ik zal u geenszins uitwerpen. Het is in Mijn hart niet opgekomen om u voor het hoofd te stoten. Laat dat ook in úw hart niet opkomen. Dit waren nog enkele zaken waarop we nog terug wilden komen.

Nog meer vragen

Onlangs zeiden we dat we alle vragen, die betrekking hebben op een gekrookt rietje, niet volledig konden bespreken, maar dat we, als het God beliefdde, dat een andere keer zouden doen. Dit is nu de dag die de Heere daartoe gemaakt heeft, en de gelegenheid die we in Zijn Naam proberen waar te nemen, om op de bedenkingen en de vragen van de gekrookte rietjes te antwoorden met een tong der geleerden, zodat ze niet langer ongelovig

zullen zijn maar gelovig.

1. Wat is het eerste bezwaar dat zij hebben, die in duisternis, in overtuiging, in bestrijding en in moedeloosheid zitten? Och, zeggen ze, de belofte zou mij verkwikken. Was ik maar een rietje. Dat woord van de Koning ken ik wel, maar ik ben geen riet. Het zou mij verkwikken als ik een riet was. Och, Heere, dat zou voor mij een troostrijk woord zijn, een honingraat voor mijn ziel.

Ik antwoord u in de eerste plaats:

U kunt een rietje zijn en het niet weten. Was David niet een riet toen hij zo smeekte: Doe mij toch smaken de zekerheid van mijn zaligheid door Uw genade? (Psalm 51). Was Asaf geen riet toen hij zei: Heeft God vergeten genadig te zijn? (Psalm 77:10). Was Heman geen riet (hij wist het in die tijd niet), toen hij zei: Ach Heere, ik ben zo besloten en kan er niet uit, ik ben zo bezet van voren en van achteren? (Psalm 88).

Als u wist dat u een gekrookt riet bent, dan bent u geen *gekrookt* riet meer. Gekrookt en

verzekerd te zijn van de genade en de gunst van God, gaan niet samen. Dan zou u eerder op een eikenboom en een cederboom op de Libanon lijken, als u verzekerd zou zijn van Gods gunst, liefde en genade. Als u kon zeggen: Ik weet dat God mij genade bewezen heeft, ik weet in Wie ik geloofd heb (2 Timotheüs 1:12), dan kunt u geen gekrookt rietje, een in duisternis zittende of kleine in de genade meer zijn.

Hebt u het uw gehele leven kunnen ontkennen? Hebt u in uw leven nooit kunnen denken, dat u een gekrookt rietje was? Wat hebt u geroepen, wat was u gevoelig, hoe kleefde u de Heere aan, welke zoete ervaringen in het bidden en welke overleggingen had u, toen u voor het eerst u tot God wendde! Denk eens aan de dagen van ouds, toen u op uw knieën een verbond met de Heere maakte en zei: Heere, ik verkies Ú. Zou u toen wel hebben durven zeggen: Ik ben een gekrookt rietje? Let eens op al Gods kinderen, die tot het licht gekomen zijn. Zij waren zo beschaamd over hun verkeerde spreken. Wat heb ik goddeloos gesproken, zeggen ze, en wat ben ik

tot oneer van God geweest. Zij die nu ook zo goddeloos spreken, zouden die daarom geen gekrookt rietje kunnen zijn?

Verlangt u er niet sterk naar om genade te bezitten? Bent u niet ziek van verlangen? Zegt u niet, hoe eerder en meer, des te gelukkiger ik ben?

Bent u nu niet anders dan u vroeger, in uw vorige tijd was? Bezit u nu niets méér dan wat het natuurlijke leven kent, en dan ze u geeft of geven kan?

Ten slotte: hoe worden in het Woord de gekrookte rietjes nog meer genoemd? Verslagen, verbrijzelde, tere en vlezigen harten. Kunt u met vrijmoedigheid zeggen dat u niet tot hen behoort?

2. Zo hebben we de eerste tegenwerping en moeilijkheid opgelost. Ik geloof niet dat er nu nog veel van uw tegenwerping overblijft of u moet er hardnekkig aan vasthouden. Ik denk niet dat dit leeft op de bodem van uw hart.

Ja, zult u zeggen, daar blijft nog een harte-vraag over. Welke is dat? Als ik een gekrookt

rietje was, zou ik de waarheid ervaren van de belofte dat God tot mij spreken zal naar mijn hart, en dat Hij tot mij komen zal om mij op te richten. Maar ik ervaar het zo heel anders. Het is alsof de Heere mijn vijand is. De vromen stoten mij voor het hoofd en het is alsof ze een afkeer van mij hebben. Mijn geweten klaagt mij aan, en ik vind niet één belofte in de hele Bijbel, die voor mij is. De ervaring van de belofte is voor de kleinen toch een sterke aansporing, maar ik ervaar niets van de belofte. Wat moet ik doen?

Ik antwoord u:

U bent nog niet gestorven. Wie weet wat er in Gods raad nog voor u besloten is. Vraag het aan anderen, die ook in die toestand geweest zijn. Zijn ze niet tot het licht gekomen? Het licht is voor de rechtvaardige gezaaid, en vrolijkheid voor de oprechten van hart, Psalm 97:11.

Is het waar dat alles u tegenvalt? Is er wel iemand, aan wie de Heere door Zijn knechten en kinderen zoveel gearbeid heeft gehad als

aan u? Door degenen in de gemeente, die het geestelijke leven kennen, wordt u bemoedigd en bijgestaan. Daar is geen knecht van God of de meeste van zijn preken zullen gericht zijn tot die wankelende zielen en die kleinen. Is dan alles tegen u?

Ach mijn lieve mens, vraag het eens aan iemand van hen die ook zo ontmoedigd spraken, hoe zij nu gesteld zijn. Hebt u geen voorbeeld van iemand, die vanuit de duisternis tot het licht gekomen is? Waarschijnlijk wel en denk dan: Laat ik zwijgen, God moge het mij ook eens geven.

Toen de Heere zei dat Hij het gekrookte riet niet zou verbreken, zei Hij niet dat Hij het in één dag zou doen. Weet u niet dat God het werkt op Zijn eigen tijd? Hij wacht opdat Hij u genadig zal zijn, Jesaja 30:18. Hij zal alle dingen goed maken op Zijn tijd, Prediker 3:11. God zal het werken, als het 't meest dient tot Zijn eer, als Hij weet dat u Hem de meeste eer zult geven.

De Heere wil u niet te spoedig ondersteunen. Waarom niet? Ach, de Heere ziet zo graag de tranen en hun gevoeligheid. Hij hoort zo

graag hun kindertaal. Hij doet het opdat zij alles zullen zeggen wat in hun hart is. Daarom werden de Kananese vrouw en de Emmausgangers niet direct vertroost.

3. Ja, zeggen ze, er blijft toch nog een moeilijkheid over, die als een steen op mijn hart ligt. Ik ben reeds verbroken, het is met me gedaan.

O God, wat ben ik achterop geraakt! Ach Heere, wat heb ik Uw Geest bedroefd! Ik heb tegen mijn geweten en tegen het licht van Uw Geest gezondigd! Ik ben diep gevallen en er is niets meer in me over om me te versterken. Alles wat ik had, is dood. Ik ervaar geen enkele zoetheid meer.

Is dat waar? Dat is dan erg moeilijk. Is dat echt waar? Ja, zegt u, ik blijf daarbij. Dan antwoord ik u:

Niet alleen de gekrookte rietjes kunnen diep vallen, maar ook mannen, die geacht werden pilaren te zijn. Een Noach, Lot, David en Petrus, hoe diep zijn ze gevallen!

Bent u gebroken? Wel, zegt God, Ik breek

daarom het verbond der genade nog niet. Dat blijft vast. Al bent u ontrouw, Ik blijf getrouw, 2 Timotheüs 2:13. De Middelaar blijft getrouw. Al bent u gevallen, de wortel van de zaak blijft evenwel in u. Al valt de rechtvaardige, hij wordt daarom niet weggeworpen, Psalm 37:24.

Wilt u dan in de zonde blijven liggen? Ach nee, Heere, zult u zeggen. Worstelt u er niet mee? Verwacht u niet dat u ze zult kunnen ontvluchten? Zegt u niet: Verlos mij van de boze? Kunt u dat niet eens bidden met uw gehele hart? Zeg dan: Verblijd u niet over mij, o mijn vijandin, wanneer ik gevallen ben, zal ik weer opstaan, Micha 7:8. Heeft de Heere Petrus, Lot en David niet weer opgericht?

4. Er is nog een vierde moeilijkheid. Iemand zal zeggen: Ik heb zo'n stenen hart. Wat de Heere doet, het raakt mij niet. Het is alsof ik verstokt en versteend ben. Er is bijna niets, dat mij nog terneerdrukt. Ach, ik heb zo'n verhard hart.

Het is heel erg wanneer u de waarheid

spreekt. U moet het maar niet zeggen, als het niet zo is. U moet voor uw geweten overwegen, dat zowel in het geestelijke leven als in het natuurlijke leven kan worden gelogen.

Als u zegt: Ik spreek de waarheid, dan kan dat wel zo zijn, maar dan heb ik toch nog enkele woorden voor u.

Er is onderscheid tussen een hart dat verhard is of een bepaalde mate van hardheid bezit.

Er is onderscheid tussen een hart dat als een steen is, waarin geen gevoeligheid is, en een hart, waarin een bepaalde mate van hardheid is. Dat laatste gaat gepaard met een bepaalde gevoeligheid, met droefheid en zuchten. U zou over uw hardheid en uw ongevoeligheid niet zuchten, als u geen gekrookt rietje zou zijn. Waarom verstokt U onze harten? (Jesaja 63: 17). Ik sliep, maar mijn hart waakte, Hooglied 5:2.

Er is onderscheid tussen goddelozen en vromen. In de goddelozen behoort de verhardheid tot hun natuur, en bij de vromen is die ontstaan door de omstandigheden. Is er geen onderscheid tussen de hardheid van een steenrots en de hardheid van ijs? Wanneer

de zon op een steenrots schijnt, blijft ze hard en zal niet smelten. Schijnt de zon op het ijs, dan zal dit onmiddellijk smelten. Kinderen van God, wanneer de Geest werkt, smelt u weg, ook al moet u over hardheid klagen. Dan maakt God u gelijk aan David en aan Petrus. Ze waren zo bedroefd. Petrus was zó vol liefde tot de Heere, dat hij zich beriep op de alwetendheid van de Heere, Johannes 21:7.

5. Een vijfde moeilijkheid: zou iemand die in het allerdiepste verval is, wel kunnen weten dat hij een gekrookt rietje is? Zou er nog wel een kenmerk zijn, dat ik niet verbroken ben, en dat ik ook niet gebroken zal worden?

Ja, het is niet te zeggen aan welke tere en dunne draden de genade verbonden is. Het kan ook niet gezegd worden aan welke ruwe draden de inbeelding vast zit. Al vindt u uzelf nog zo verkeerd, en al is uw genade voor u verborgen, anderen zien het wel. Al durft u er niet over te spreken, uw tranen en uw klachten spreken duidelijke taal. U zult zeggen:

Dat kan mij niet voldoen. Zeg mij toch eens of ik een gekrookt rietje ben, dat niet verbroken zal worden. Ik antwoord u: U kunt uzelf zo van streek maken als u zelf wilt. Alleen in het kort de volgende overwegingen.

Als u klaagt dat u naar uw inzicht moet vaststellen dat u geen genade hebt, bent u er dan bedroefd over of stemt het u tot blijdschap?

Ik weet zeker dat u er bedroefd over bent.

Dan bent u een riet, dat niet gebroken zal worden.

Kunt u het gemis en het ontbreken van Gods gunst wel dragen of is het voor u onverdraaglijk? Wat denkt u, als God uw vijand is, kunt u dat dan gemakkelijk verdragen of kunt u het niet verdragen?

Bent u met iets anders voldaan dan alleen met Gods gunst? Al gaf God u koninkrijken, zegt u dan niet: Ik moet meer hebben, het is God niet.

Blijft de Heere niet uw toevlucht in nood en dood? Als het er echt op aan komt, is de Zoon van God dan niet uw enige toevlucht? Hebt u Gods Naam en zaak niet lief? Zou u er wel wat voor over hebben? Zou u er al-

les voor overhebben als de nood dit van u vroeg?

Kunt u wel terugkeren tot de wereld en uw vorige leven, tot uw oude leven?

Kunt u uw geestelijke staat geheel ontkennen? Heeft er wel eens iets in uw leven plaatsgevonden? Zegt u niet weleens: Mocht het nog eens plaats vinden, en mocht ik de zoetheid daarvan nog eens ervaren?

Zou u dat leven, al is het vol onzekerheid, willen missen voor alles wat op deze wereld is? Zou u dan geen gekrookt rietje zijn?

Toepassing

Houd dit vast, als u dit kunt, het zal uw stok en uw staf zijn om u te ondersteunen, al ging u in het dal van de schaduw van de dood.

De kleinen in de genade zeggen: Ik zal mij altijd onderzoeken, als ik word aangevochten of als ik onder de verberging van Gods aangezicht verkeer, of wanneer de zonden en verdorvenheden zich laten gelden.

Welnu, dat is niet het geschikte moment. Als u wordt aangevochten, ziet u zoveel zondigheid in uzelf, dat dit niet de geschikte tijd

is. Als u verkeert onder de verberging van Gods aangezicht, bent u niet rustig. Als u in zonden gevallen bent en met verdorvenheden hebt te worstelen, dan bent u verschrikt.

Wel, arme zondaar, bent u een steenrots in plaats van een rietje? Als u een steenrots bent, zult u door de hamer van Gods almacht verbroken worden. Wordt u hier niet verbroken door boetvaardigheid, dan zult u hierna in de hel gebroken worden door Gods rechtvaardigheid. Wilt u geen gekrookt rietje zijn, wat bent u dan ongelukkig!

Wanneer God nu die gekrookte rietjes niet wil verbreken, wat zijn dan die predikanten ongelukkig die geen genade hebben en het werk van Gods Geest houden voor geestdrijverij en namaak. Zij mogen de handen van de goddelozen niet versterken en de rechtvaardigen niet bedroeven, om geen bloedschulden op zich te laden, Ezechiël 13:22.

Vromen, wees niet hoog gevoelend, veracht de kleinen niet. Ze hebben veel meer ijver en ze zijn teerder in hun geweten dan de sterke gelovigen. Ze hebben niet zoveel uitvluchten

en overleggingen om voor Gods Naam uit te komen als u. Een Nicodemus, een kleine in de genade, kwam duidelijker uit voor de zaak van God dan Petrus, een grote in de genade. Vromen, u bent ook klein geweest. Weet u nog hoe het toen met u ging? Wanneer iemand u eens met wijsheid verdroeg in uw zwakheden, dankte u er de Heere voor. Stoot de kleinen in de genade niet tegen het hoofd en oordeel niet over hen vanuit de hoogte. Spreek hen niet tegen in hun geestelijke leidingen en het werk in hen.

Kleinen in de genade, verkwik uzelf met de belofte. Als u dat achteraf mag overdenken, denk dan: God zal het gekrookte rietje niet verbreken.

Het andere zullen we, als het de Heere wil, een andere keer behandelen. Ik wens dat de Heere dit wil zegenen aan u en ons, tot Zijn eer en omwille van Zijn naam.

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

In open envelop zonder postzegel zenden aan:

Pieters Grafisch Bedrijf bv
Antwoordnummer 5
4500 WC GROEDE

Uitgave

STICHTING “SMYTEGELT-FONDS”

REVEREIL-SERIE

Voorzitter

Ds. J. Westerink, Urk

Secretariaat

Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld

storten op ING Bank nr: 581492

t.n.v. Penningmeester

“Smytegeltfonds”, Scherpenzeel

Abonnement: € 9,- per jaar (10 ex.)

Opgave nieuwe abonnees en adreswijzigingen
(bij voorkeur schriftelijk) aan:

Pieters Grafisch Bedrijf bv,
Postbus 12,
4503 ZG GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl
www.reveilserie.nl